

DUYURU

DUYURU: 06.01.2020/6

İHRACAT BEDELLERİNİN YURDA GETİRİLMESİ ZORUNLULUĞU KALICI HALE GETİRİLMİŞ, BU BEDELLERİN BANKALARA SATILMASI ZORUNLULUĞU İSE KALDIRILMIŞTIR

Bilindiği üzere, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 04.09.2018 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan “**Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin 2018-32/48 Sayılı (İhracat Bedelleri Hakkında) Tebliğ**” ile, ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esaslar yeniden düzenlenmişti. Sözü edilen düzenleme ile, ihracat bedellerinin tasarrufuna yönelik serbestlik 6 ay süreliğine geçici olarak kaldırılmış, ihracat bedellerinin 180 gün içinde yurda getirilmesi ve getirilen bedelin en az yüzde sekseninin aynı süre içerisinde bankalara satılması zorunlu tutulmuştu. (12.09.2018 tarihli Duyurumuz)

Akabinde, sözü edilen uygulama 03.03.2019 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan “**Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair 2019-32/53 Sayılı Tebliğ**” ile, 6 aylık süreyle uzatılmıştı. Son olarak, 31.08.2019 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan “**Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair 2019-32/55 Sayılı Tebliğ**” de ise, ihracat bedellerinin yurda getirilerek bankalarda bozdurulmasına ilişkin zorunluluğun geçerlilik süresi **04.03.2020** olarak yeniden belirlenmiş ve böylelikle ilgili düzenleme için yeniden bir süre uzatımı söz konusu olmuştu. (03.09.2019 tarihli Duyurumuz)

Bu defa, 31.12.2019 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan “**Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair 2019- 32/56 Sayılı Tebliğ**” ile, ihracat bedellerinin yurda getirilmesi zorunluluğu kalıcı hale getirilirken, bu bedellerin bankalara satılması zorunluluğu ise kaldırılmış ve uygulamaya ilişkin muhtelif değişiklikler yapılmıştır.

Sözü edilen Tebliğ’de yer alan düzenlemeler, özetle aşağıdaki gibidir:

I. İHRACAT BEDELLERİNİN YURDA GETİRİLMESİ ZORUNLULUĞU KALICI HALE GETİRİLMİŞTİR

İhracat bedellerinin yurda getirilmesi zorunluluğuna yönelik uygulamanın geçici süreyle geçerli olduğuna yönelik hüküm yürürlükten kaldırılarak **ihracat bedellerinin 180 gün içinde yurda getirilmesi uygulaması kalıcı hale** getirilmiştir.

II. YURDA GETİRİLEN İHRACAT BEDELLERİNİN BANKALARA SATILMASI ZORUNLULUĞU KALDIRILIRKEN BANKALARCA İHRACAT BEDELİ KABUL BELGESİ ADI ALTINDA YENİ BİR BELGE DÜZENLENMESİ ZORUNLU KILINMIŞTIR

İhracat bedellerin en az %80'inin bankalara satılarak Döviz Alım Belgesine bağlanması zorunluluğu kaldırılmıştır. Ayrıca, Tebliğ'in Geçici 1. maddesinde, yeni düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan ihracat hesapları için bu Tebliğin ihracatçı lehine olan hükümlerinin uygulanmasını sağlayan yeni bir düzenleme yapılmıştır. Buradan hareketle, 31.12.2019 tarihi itibarıyla henüz yurda getirilip bankalara satılmasına ilişkin süre (*fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün*) geçmemiş olan ihracat işlemlerine ilişkin dövizlerin bankalara satılması suretiyle Türk Lirası'na çevrilmesine gerek bulunmadığı ortaya çıkmaktadır.

Diğer yandan, bundan böyle, bankalarca ihracat bedellerin yurda getirildiğine dair Tebliğ ekinde yer alan "İhracat Bedeli Kabul Belgesi"nin düzenlenmesi zorunluluğu getirilmiştir. Ancak, söz konusu belgeye ilişkin bir geçiş hükmüne yer verilerek, Hazine ve Maliye Bakanlığınca ihracat bedellerinin takip edileceği bilgi sistemi uygulamaya alınana kadar İhracat Bedeli Kabul Belgesi yerine bankalarca Döviz Alım Belgesinin kullanılmasının mümkün olduğu hükme bağlanmıştır.

III. İHRACAT BEDELLERİNİN GÜMRÜK BEYANNAMESİNDE BEYAN EDİLEN DÖVİZ CİNSİNDEN FARKLI BİR DÖVİZ CİNSİ İLE GETİRİLMESİ İMKANI TEBLİĞ HÜKMÜ HALİNE GETİRİLMİŞTİR

İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esas olmakla birlikte işbu Duyuru konusu Tebliğ ile,

- ✚ Döviz üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında **farklı bir döviz cinsinin** veya
- ✚ Türk parası üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında **döviz getirilmesine**

imkan tanınmıştır. Esasen söz konusu düzenleme TCMB tarafından yayımlanan İhracat Genelgesi'nin 5. maddesinin 2 ve 3 no.lu fıkralarında yer almaktaydı. Buna göre, şimdi yapılan düzenlemenin Genelge'de tanınmış olan bir imkanın Tebliğ hükmü haline getirilmesi mahiyetinde olduğu ifade edilebilir.

IV. FİİLİ İHRAÇ TARİHİNDEN İTİBAREN 180 GÜNDEN FAZLA VADE ÖNGÖRÜLMESİ DURUMUNDA, BEDELLERİN VADE BİTİMİNDEN İTİBAREN 90 GÜN İÇİNDE YURDA GETİRİLMESİNE İLİŞKİN DÜZENLEME TEBLİĞE ALINMIŞTIR

İhracat işlemlerine ait sözleşmelerde bedellerin tahsili için fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günden fazla vade öngörülmesi durumunda, **bedellerin vade bitiminden itibaren 90 gün içinde yurda getirilmesi gerektiği** ile ilgili olarak TCMB Genelgesi'nde yer alan düzenleme, Tebliğ hükmü haline getirilmiştir.

Diğer bir deyişle, benzer nitelikte bir düzenleme, yukarıda belirtilen TCMB İhracat Genelgesi'nin 4. maddesinin 5. fıkrasında yer almaktaydı. Buna göre, halihazırda devam eden uygulamada mükellefler açısından bir değişiklik olmayacaktır.

V. MÜCBİR SEBEPLERLE MÜKELLEFLERE TANINABİLECEK OLAN AZAMI SÜRE AÇIKLIĞA KAVUŞTURULMUŞ, MÜCBİR SEBEP DOLAYISIYLA TANINAN EK SÜRELERİN SONUNDA YAPILABİLECEK OLAN İŞLEMLER AÇIKLANMIŞ VE BU SEBEPLER DIŞINDA KALAN HALLERİN “HAKLI DURUM” OLARAK DEĞERLENDİRİLEBİLMESİNİN ÖNÜ AÇILMIŞTIR

Mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce verilen **24 aylık ek sürenin sonunda** mücbir sebebin devamının belgelenmesi halinde açık ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin talepler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılacaktır. Böylelikle, Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince mücbir sebep dolayısıyla verilebilecek olan süreler 24 aylık sınır getirilmiş olmaktadır. Bunun yanı sıra, mücbir sebep dolayısıyla verilen ek süreler rağmen Tebliğ hükümlerinin uygulanmasının mümkün olmadığı durumlarda, ihracat hesabının açık kalmasının önüne geçilebilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığına konuyu inceleme ve hesabın kapanmasına izin verme imkanının tanındığı anlaşılmaktadır.

Yapılan diğer bir önemli değişiklik ise, mücbir sebep olarak tanımlanmamakla birlikte, ihracat bedelinin getirilme süresi içerisinde ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan sebeplerin de değerlendirmeye alınmasına imkan verilmesidir. Zira mücbir sebep olarak tanımlanan sebepler son derece sınırlı olup, bazı hallerde ilgili sebeplerin uygulanabilmesi mümkün olamamaktadır. İşbu Duyuru konusu Tebliğ ile yapılan düzenlemeye göre, mücbir sebep halleri dışında kalan, ancak bedel getirme süreleri içerisinde ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan ve resmi kayıtlarla tevsik edilebilen durumların Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince **haklı durum olarak değerlendirilebilmesi** mümkün olacaktır.

Mücbir sebep halleri dışında haklı durumların varlığı halinde, ihracat hesaplarının kapatılmasına ilişkin ek süre talepleri, firmaların haklı durumu belirten **yazılı beyanlarına istinaden**;

- ✚ Altı aya kadar olan ek süre talepleri için, üçer aylık devreler halinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce,
- ✚ Altı aylık süreden sonraki ek süre talepleri ise Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından

incelenip sonuçlandırılmaktadır.

VI. TERKİN LİMİTLERİ VE TERKİNİN UYGULANMA ŞEKİLLERİ YENİDEN BELİRLENMİŞTİR

Getirilen yeni düzenleme ile, terkin yetkileri yeniden paylaştırılmıştır. Buna göre, her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

- ✚ 30.000 ABD dolarına kadar noksanlığı olan ihracat hesapları **doğrudan bankalarca** ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın,
- ✚ 30.000 ABD dolarından yüksek olmakla birlikte 100.000 ABD doları veya eşitini aşmayan, beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dâhil) ihracat hesapları **doğrudan bankalarca** ödeme şekline bakılmaksızın,

✚ 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin % 10'una kadar açık hesaplar **ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce,**

terkin edilmek suretiyle kapatılacaktır.

Ayrıca, bankalarca yapılabilecek terkin işlemleri, 90 günlük ihtarname süresi içerisinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince gerçekleştirilecektir.

Saygılarımızla.

